

Sprememba na bolje: kaj prinaša nova taksna oprostitev za delavke in delavce?

Državni zbor je decembra lani sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (ZST-1D), ki med drugim uvaja novo taksno oprostitev za delavke in delavce kot tožnike v delovnopравnih sporih premoženjske narave. To pomeni, da ti ne bodo več plačevali sodne takse, in sicer tudi ne v primerih, ko bodo s tožbo zoper delodajalca uveljavljali denarne zahtevke, nanašajoče se denimo na plače, dodatke k plačam, regres za letni dopust in podobno.

Zakon o sodnih taksah sicer določa višine sodnih taks, ki jih morajo stranke plačati v postopkih, ki potekajo pred sodišči, ter primere, izjeme, ko je določena stranka v sporu oproščena plačila takse, in primere, v katerih sta mogoča odlog ali obročno plačilo. V postopkih pred delovnimi in socialnimi sodišči sodne takse do sedaj ni bilo treba plačati le, če je sodišče ugotavljalo utemeljenost prenehanja delovnega razmerja in v socialnih zadevah, v vseh drugih primerih pa je bilo takso treba plačati (na primer v premoženjsko pravnih/denarnih zadevah).

Glede na prenovljeno taksno tarifo torej velja, da:

- Takse ne plača delavec oziroma delavka v individualnih delovnih sporih o sklenitvi, obstoju in prenehanju delovnega razmerja in dijak ali študent v individualnih delovnih sporih zoper organizacijo oziroma delodajalca v zvezi s kadrovsko štipendijo ter začasnim ali občasnim opravljanjem dela;
- takse ne plača delavec oziroma delavka kot tožnik v individualnih delovnih sporih o posamičnih pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem, ki niso premoženjske narave;
- takse ne plača delavec oziroma delavka kot tožnik v individualnih delovnih sporih premoženjske narave;
- takse ne plača zavarovanec kot tožnik v socialnih sporih premoženjske narave.

Olajšan dostop do sodnega varstva

Veseli nas, da je bil s sprejetjem tovrstne spremembe (nove taksne oprostitve) upoštevan naš, že večkrat podan predlog, da takse v delovnopравnih sporih ni treba plačati, in sicer zlasti takrat, ko je tožnik delavec. Prepričani smo namreč, da ni pravično, da je v delovnopравnih sporih delavec to dolžan storiti, saj gre v veliki večini za tožbe, ki so posledica nezakonitega ravnanja delodajalcev. V ZSSS menimo, da bo tovrstna taksna oprostitev delavkam in delavcem olajšala dostop do sodnega varstva svojih pravic predvsem, ko bo šlo za izterjavo finančnih terjatev iz delovnih razmerij, saj ta v prihodnje ne bo več odvisna od delavčevega premoženjskega stanja. V praksi se je namreč velikokrat zgodilo, da delavke in delavci zaradi raznih finančnih obveznosti in nizkih plač niti ne razpolagajo s sredstvi, ki bi jim omogočila dostojno življenje, kaj šele plačilo sodnih taks in pravnih stroškov. Zato je vse prevečkrat že sama možnost plačila sodne takse delavko oziroma delavca odvrnila od uveljavljanja delovnopравnih pravic in zahtevkov na sodišču. Tako smo prepričani, da gre za spremembo, ki bo olajšala dostop do sodišč šibkejšim strankam v delovnih razmerjih in povečala pravno varnost delavstva, s tem pa tudi dvignila raven spoštovanja delavskih pravic.

Vir: www.zsss.si

Info SKEI št. 12/2021

05.01.2022 - Decembrske aktivnosti vašega sindikata.